

FARSKÝ LIST

13. január - 19. január 2025, číslo 581

Gréckokatolícka cirkev, farnosť Čičava, Čičava 38, 09301

Tel.: 0911/711488, o.martinlaban@gmail.com

V časti buly *Spes non confundit* nadpisanej ako **Výzvy k nádeji** pápež apeluje na štáty sveta a hovorí: „*Jubileum nám pripomína starodávne slová prorokov, že statky zeme nie sú určené pre pár privilegovaných, ale pre všetkých. Je potrebné, aby sa tí, ktorí majú bohatstvo, stali štedrými a spoznali tváre svojich bratov a sestier v núdzi. Mám na mysli najmä tých, ktorým chýba voda a jedlo: hlad je škandalóznou nákazou v tele nášho ľudstva a mal by pohnúť svedomím každého. Opäť vyzývam k tomu, aby sme „z peňazí, ktoré sa používajú na zbrane a ďalšie vojenské výdavky, vytvorili svetový fond na definitívne odstránenie hladu a na rozvoj najchudobnejších krajín, aby sa ich obyvatelia neutiekali k násilným alebo klamlivým riešeniam a neboli nútení opúšťať svoju krajinu, aby hľadali dôstojnejší život.*“ (SNC 16). A pokračuje: „*V súvislosti s jubilejným rokom by som chcel adresovať ďalšiu otvorenú výzvu: je určená najbohatším štátom, aby si uvedomili vážnosť mnohých prijatých rozhodnutí a rozhodli sa odpustiť dlhy krajinám, ktoré ich nikdy nemôžu splatiť. Skôr než o veľkorysosť ide o otázku spravodlivosti, dnes ešte viac zaťaženú novou formou nerovnosti, ktorú si uvedomujeme: „Existuje skutočný „ekologický dlh“ predovšetkým medzi Severom a Juhom, spojený s obchodnou nerovnováhou, ktorá má vplyv na životné prostredie, ako aj s neúmerným využívaním prírodných zdrojov, ku ktorému historicky dochádza v niektorých krajinách.*“ Ako učí Sväté písmo, zem patrí Bohu a my všetci na nej bývame ako „cudzcinci a prišielci“ (Lv 25, 23). Ak chceme skutočne pripraviť cestu pre mier vo svete, usilujme sa odstrániť vzdialené príčiny nespravodlivosti, vyrovnať nespravodlivé a nesplateľné dlhy a nasýtiť hladných.“ Čo si o tom myslíte? Napadlo aj Vás, že je to síce pekná výzva – ale pôsobí tak trochu ako „výstrel do prázdna“ a nakoniec sa aj

tak neuskutoční a pápež sám to tiež nakoniec vie, nie je predsa včerajší a isto si nepredstavuje, že po tejto výzve zrazu prestanú vojny, všetky krajiny odzbroja, nastane šťastný mier a zlatý vek ľudstva a začnú sa pretekať v tom, ako pomôcť zaostalým krajinám rozvíjať sa? Vidíme všade dookola, že stále sú krajiny, pre ktoré jediná veľkosť je tá vojenská, ktoré nevidia iné cesty rozvoja, než dobývať cudzie krajiny a ovládať ich a pre ktoré dlhy sú vítaný spôsob, ako ovládať iné krajiny bez toho, aby za to platili krvou. A nie sú to len tieto vyslovene militaristické krajiny, ktoré práve teraz zbroja pre novú dobyvačnú vojnu ba niektoré ju už vedú. Vidíme konflikty, kam sa pozrieme – pozrime sa len na Slovensko a na to, ako je rozoštvané a rozhádané politikmi, túžiacimi po moci a zisku. Aj to je podoba tej iste vojny, len vnútri štátu a inými prostriedkami. A pozrime sa na vojny a konflikty, závisť, nehodu, intrigy a ohováranie sa a ubližovanie si v rodinách, vo farnosti, v zamestnaní,... Ako by sme mohli mať nádej, že z niečoho tak zhnitého by mohla vyjsť realizácia pápežovej idey, akokoľvek krásnej, dobrej, logickej, správnej a spravodlivej? Ako hovorí známy autor Jordan Peterson, tajomstvom a záhadou nie je vojna, pretože vojna a násilie sú bežným stavom ľudstva a nám sa stačí pozrieť do učebnice dejepisu, aby sme videli, že dejiny ľudstva sú dejinami vojen a násilia a nespravodlivosti a najväčší násilníci a lupiči a vrahovia si nesú tituly „Veľký“ a sú obdivovaní generáciami... Mier je záhadou, pokračuje Peterson, pretože mier, to je výnimka z pravidiel, to je čosi zvláštne, zázračné, mimoriadne! Nie, pápež nie je naivný. Znakom toho je, že od tejto výzvy plynulo prechádza k nám, k Cirkvi a píše: „*V rámci nadchádzajúceho jubilea sa bude sláviť pre všetkých kresťanov významné výročie. Uplynie 1700 rokov od slávania prvého veľkého*

ekumenického koncilu, Nicejského koncilu. Stojí za to pripomenúť, že od apoštolských čias sa pastieri viackrát stretli na takýchto zhromaždeniach s cieľom vyriešiť doktrínálne otázky a disciplinárne záležitosti. V prvých storočiach šírenia viery sa synody viac ráz konali na kresťanskom Východe i Západe, čo svedčí o tom, aké dôležité bolo zachovať jednotu Božieho ľudu a verné ohlasovanie evanjelia. Jubilejný rok by mohol byť dôležitou príležitosťou dať konkrétnejšiu podobu tejto synodálnej forme, ktorú dnes kresťanské spoločenstvo vníma ako čoraz potrebnejšiu, aby mohlo lepšie reagovať na naliehavú potrebu evanjelizácie: všetci pokrstení, každý so svojou charizmou a službou, sú spoluzodpovední za to, aby o Božej prítomnosti vo svete svedčili mnohé znamenia nádeje.“ (SNC 17). Apoštol píše: „Seba samých skúmajte, či máte vieru; sami sa skúmajte. Alebo nepoznáte seba samých, že je vo vás Ježiš Kristus? Ibaže ste nehodní!“ (2 Kor 13, 5). Ak my sami nežijeme tento mier, Boží pokoj a Božiu jednotu v Cirkvi – ako by sme mohli čakať, že to dokáže svet, ktorý nepozná Evanjelium, neprijíma Evanjelium, nežije v Božej milosti ani nie je naplnený Duchom Božím? A naopak, ako by mohol svet niečo také nastoliť, ak by najprv neprijal Vykúpenie, neprijal Ducha Svätého, nežil v milosti Boha ako ľud Boží, krátko a stručne, ak by sa sám nestal, opravdivo, Cirkvou, Božím ľudom? „Lebo každý, kto bude vyzývať Pánovo meno, bude spasený. Ale ako budú vyzývať toho, v ktorého neuverili? A ako uveria v toho, o ktorom nepočuli? A ako počujú bez kazateľa? A ako budú kázať, ak nie sú poslaní?“ (Rim 10, 13-15). My sme tí poslaní. Do celého sveta. Ale ešte prv k samým sebe. Pretože aj my potrebujeme ako sami prví Evanjelium počuť, uveriť mu, prijať ho a ako prví na svete tento mier a túto jednotu medzi sebou ustanoviť. A v čom táto jednota spočíva? No predsa v tom, čo pápež načrtol v prvej časti dnešnej úvahy a o čom píše Pavol v úvodnom úryvku z Písma: v delení sa s tým, v čom každý z nás má nadbytok – a v prijímaní od iných to, v čom má nedostatok. „Podľa toho, kto aký dar dostal, slúžte si navzájom ako dobrí správcovia

mnohotvárnej Božej milosti.“ (1 Pt 4, 10), hovorí prvý pápež Peter. Čo teda urobiť, ako nastoliť mier a jednotu?

ODPUŠTIŤ – prijímajte ostatných farníkov bez toho, aby ste voči nim mali akékoľvek nároky, očakávania či čokoľvek u nich predpokladali, takých, akí sú.

PODELIŤ SA – v čom máte onen Pavlov nadbytok? Ste dôchodca a je ním čas? Alebo ste požehnaný majetkom a peniazmi? Máte vzdelanie a vedomosti? Alebo empatiu a viete spájať ľudí? Vyučovať? Ujasnite si svoj dar – a nájdite konkrétny spôsob, ako ním budete slúžiť svojej farnosti a deliť sa s ním! Ale naozaj! NEHANBIŤ SA nechať si podobne od iných poslúžiť, ba aj ich o to pokorne požiadať, ak ich nadbytok môže pomôcť odstrániť zase vašu slabinu či nedostatok a pomôcť vám stále viac rásť v dokonalosti, svätosti a milosti!

V časti buly *Spes non confundit* nadpísanej ako „**Ukotvení v nádeji**“ pápež píše: „*Nádej spolu s vierou a láskou tvoria trojicu „nadprirodzených čností“, ktoré vyjadrujú podstatu kresťanského života (porov. 1 Kor 13, 13; 1 Sol 1, 3). V ich neoddeliteľnej dynamike je nádej tou, ktorá takpovediac dáva orientáciu, naznačuje smer a cieľ života veriacich. Preto nás apoštol Pavol vyzýva: „V nádeji sa radujte, v súžení buďte trpezliví, v modlitbe vytrvalí.“ (Rim 12, 12) Áno, musíme „oplývať nádejou“ (porov. Rim 15, 13), aby sme dôveryhodne svedčili o viere a láske, ktoré nosíme v srdci; aby viera bola radostná, láska nadšená; aby každý dokázal darovať hoci len úsmev, gesto priateľstva, bratský pohľad, úprimné vypočutie, nezištnú službu s vedomím, že v Ježišovom Duchu sa pre tých, ktorí ich prijímú, môžu stať plodným semenom nádeje. Čo je však základom našej nádeje? Aby sme ju pochopili, je dobré zastaviť sa pri dôvodoch našej nádeje (porov. 1 Pt 3, 15).“ (SNC 18). Blažená, šťastná, vytúžená a dychtivo očakávaná nádej – na čo? „Verím v život večný: toto vyznávame v našej viere a kresťanská nádej nachádza v týchto slovách základnú oporu. Je to vlastne „teologálna čnosť, ktorou túžime [...] po večnom živote ako po svojom*

šťastí“ (SNC 19), pokračuje pápež. To, v čo veríme, v čo dúfame, čoho sa nádejame a čo dychtivo očakávame a túžime po tom celým srdcom je Večný Život. Alebo inak: Boží Život, pretože len ten jediný je skutočne večný, bez začiatku, bez konca. A ako nám pripomína samý prvý bod Katechizmu, „nekonečne dokonalý a sám v sebe blažený Boh podľa číro dobrotivého rozhodnutia slobodne stvoril človeka, aby mu dal účasť na svojom blaženom živote“ (KKC 1). Nádej na Večný Život tak v sebe zahŕňa jednak istotou, že smrťou náš život nijako nekončí. Ba viac, že náš život na zemi je len malá, krátka, bezmála až zanedbateľná epizóda, kratšia než žmurknutie oka, v porovnaní s Večnosťou, v ktorej bude pokračovať už navždy. Vlastne až ten život vo Večnosti je a bude ten skutočný život, na ktorom záleží. Odchodom z tohto sveta sa náš život ešte len začne - v dobrom či v zlom, ale ešte len začne. A naozaj, keby nebolo toho faktu, že náš život na zemi je časom, kedy si vyberáme a stvárnujeme podobu tohto nášho skutočného života, do ktorého už za okamih vstúpime, tak by na ňom vlastne vôbec nezáležalo, tak malý, krátky, primitívny a obmedzený je, že naozaj u neho niet o čo stáť! Záleží na ňom len preto, že je niečím ako vstupným testom, prijímacím pohovorom, v ktorom si my sami ujasňujeme, aký večný život chceme a kde v ňom chceme pokračovať: či s Bohom naskrz svätí v Jase a Dokonalosti Neba, svätí medzi svätými, dokonalí medzi dokonalými, zbožstení medzi zbožštenými v Dokonalej a Svätej Trojici – alebo bez Boha a s hriechom, ktorý sme sa rozhodli ponechať si mimo Neba, v Pekle, ktoré si takto sami pre seba a ďaleko od Boha stavíme a budujeme... A toto je tá druhá nádej, ktorá sa čiastočne stáva skutočnosťou už teraz: že totiž nebude len žiť už navždy, veď to budú rovnako zbožstení v Nebi i zatratení v Pekle. Je to nádej, že život, ktorý budeme takto naveky a navždy žiť, bude práve tým životom samého Boha, tým Večným Životom, Božím blaženým Životom, kvôli podeleniu s ktorým nás Boh stvoril a stvorených vykúpil a vykúpených povolal k

zbožšteniu v Duchu Svätom, ako ohlasuje a vyučuje Katechizmus Katolíckej cirkvi, že „*Sviatosťná milosť je milosť Ducha Svätého udelená Kristom a vlastná každej sviatosti. Duch uzdravuje a premieňa tých, čo ho prijímajú, pripodobňujúc ich Božiemu Synovi. Ovocie sviatosťného života spočíva v tom, že Duch adoptívneho synovstva zbožštuje veriacich, lebo ich životne spája s jednorodeným Synom, Spasiteľom.*“ (KKC 1129) a znovu opakuje, že nimi udeľovaná „*posväcujúca milosť je trvalý dar, stála a nadprirodzená dispozícia, ktorá zdokonaľuje dušu, aby ju urobila schopnou žiť s Bohom a konať z lásky k nemu. Je to posväcujúca alebo zbožšťujúca milosť, ktorú sme dostali v krste. Táto milosť je v nás prameňom diela nášho posvätenia. Skrze Ducha máme účasť na Bohu... Udelením Ducha dostávame účasť na Božej prirodzenosti... Len preto tí, v ktorých prebýva Duch, sú zbožstení.*“ (KKC 2000, 1999, 1988). Túžime a dychtíme teda po žití Božieho Života, čiže života dokonalej svätosti, dokonalosti a lásky v Bohu a s Bohom. Nič iné nám kresťanstvo neponúka, iba zbožštenie. Neponúka nám dlhý život na zemi ani zdravie tela ani pokoj od sveta a nepriateľov ani svetské bezpečie ani pohodlie, ani pozemský úspech ani bohatstvo, ani moc ani slávu ani nič podobné. Ponúka jedinou vec: Večný Život, zbožštenie. A to je zároveň ten jediný dôvod, pre ktorý sme sa kresťanmi stali: že po tomto Dare túžime a „*preň som všetko stratil a pokladám za odpadky, aby som získal Krista*“ (Flp 3, 8). Ak sme kresťania, potom túto nádej na nás vidieť. Jednak v tom, že už tu, na zemi, tento Boží Život žijeme, učíme sa ho žiť a vzrastáme v ňom. A jednak v radosti, s ktorou ho žijeme a s ktorou plní dychtivosti očakávame vytúžený deň, kedy doň vstúpime v plnosti, do Slávy Otca, a konečne zanecháme tento svet za sebou. Slovan pápeža: „*Druhý vatikánsky ekumenický koncil uvádza: „Bez božského základu a bez nádeje na večný život ľudská dôstojnosť trpí veľmi ťažkou ujmu – ako to dnes často vidno – a záhady života a smrti, viny a utrpenia zostávajú nevyriešené, takže ľudia nezriedka upadajú do zúfalstva.*“ Na druhej

strane my, vďaka nádeji, v ktorej sme boli spasení, máme pri pohľade na plynúci čas istotu, že dejiny ľudstva a každého z nás nesmerujú do slepej uličky alebo temnej priepasti, ale sú zamerané na stretnutie s Pánom slávy. Žíme teda v očakávaní jeho príchodu a v nádeji, že v ňom budeme žiť naveky: v tomto duchu si osvojme dojímavé zvolanie prvých kresťanov, ktorým sa končí Sväté písmo: „Prid', Pane Ježišu!“ (Zjv 22, 20). Kresťanská nádej spočíva práve v tomto: tvárou v tvár smrti, keď sa zdá, že sa všetko končí, nadobúdame istotu, že vďaka Kristovi, vďaka jeho milosti, ktorú nám odovzdal v krste, „život sa neodníma, iba mení“, a to navždy. V krste

sme totiž pochovaní spolu s Kristom a v ňom, vzkriesenom, dostávame dar nového života, ktorý rúca mŕmru smrti a robí z neho prechod do večnosti. Najpresvedčivejšie svedectvo o tejto nádeji nám ponúkajú mučeníci, ktorí boli pevní vo viere v zmŕtvychvstalého Krista a dokázali sa zriecť vlastného života tu na zemi, aby nezradili svojho Pána. Existovali vo všetkých obdobiach – a možno je ich teraz ešte viac ako kedykoľvek predtým – a sú to vyznávači života, ktorý sa nekončí. Musíme si uchovať ich svedectvo, aby naša nádej bola plodná.“ (SNC 19 a 20). Byť kresťanom je naozaj krásne – veď už teraz môžeme s radosťou žiť prvotiny Večnosti!

	Čičava	Komárany	Memík
Po 13.1.	Svätí mučeníci Hermyl a Stratoník		17.00 +Jana, Maroš (r.Labanová)
Ut 14.1.	Začnenie sviatku Bohozjavenia; prepodobní otcovia zavraždení na vrchu Sinaj		
	17.00 +Ján (r.Švarná)		
St 15.1.	Prepodobní otcovia Pavol Těbský a Ján Chatrčník		
		17.00 *ZBP Peter (r.Čandíková)	
Št 16.1.	Poklona reťaziam svätého apoštola Petra		
		17.00 Večereň	
Pi 17.1.	Prepodobný a bohonositelný otec Anton Velký		Odporúčaný sviatok Voľnica
	17.00 +Emília (r.Staškova)		
So 18.1.	Svätý Atanáz a svätý Cyril, alexandrijskí arcibiskupi		
Ne 19.1.	Tridsiata štvrtá nedeľa po Päťdesiatnici Prepodobný otec Makarios Egyptský		Zbierka: Gr. kat. teologická fakulta a Cirkevné školy
	9.15 *ZBP Sára, Tamara (r.Labanová)	11.00 *ZBP Ružena, Ján (r.Časarová) 40 rokov manželstva	7.30 *za farnosť

Úmysel modlitby: za mier na Ukrajine a vo svete.

"Jubilejná púť slovenských gréckokatolíkov do Ríma sa uskutoční v dňoch 24-27/10/2025. Ak plánujete putovať skupinovo autobusom, alebo letecky, je nutné sa prihlásiť do 19/1. Po tomto termíne to bude možné už len ak sa niekto odhlási, alebo len individuálne. Informácie o možnostiach púti a prihlasovaní nájdete na plagáte, alebo po naskenovaní QR kódu z farského listu."

